

Sint Nicolaas, SINTERKLAAS en *Santa Claus*

Eind vorig jaar werd ik gewezen op een berichtje dat een verzamelaar een lezing hield over zijn verzameling postzegels voor de heemkundekring in Sint Oedenrode. Toen ik deze verzamelaar onlangs vroeg om met die postzegels een tentoonstelling te houden, vond hij dat al snel goed. Op zondag 24 november houdt Frans Fierens een tentoonstelling met zijn verzameling postzegels met als thema Sint Nicolaas, Sinterklaas en Santa Claus op de verzamelbeurs in Eerde. Een toepasselijk thema voor een verzamelbeurs zo vlak voor Sinterklaas.

Al 58 jaar verzamelt Frans postzegels. Net zoals de meeste verzamelaars heeft hij in eerste instantie echt alles verzameld, van alle landen van de wereld. Later werd dit beperkt tot de 25 landen van Europa. Eind jaren '90 begon het verzamelen van landenpostzegels een beetje te vervelen en is hij zich meer toe gaan leggen op het verzamelen van postzegels over een bepaald thema.

Frans heeft themaverzamelingen van schakmotieven, honden, kastelen, glas in lood, Rembrandt, Byzantijnse kunst, pater Damiaan en dan natuurlijk Sint Nicolaas. Frans is niet alleen lid van de NVTF, maar voor die vereniging is hij ook commissaris over de rondzendingen. Samen met de rayon- en sectiehoofden verzorgt hij de rondzendingen in heel Nederland. NVTF staat voor Nederlandse vereniging voor Thematische Filatelie. De vereniging bestond in 2012 al 60 jaar. Meer informatie over deze vereniging kunt u vinden op www.nvtf.nl.

Toch vindt Frans dat hij eigenlijk geen postzegelverzamelaar is. Dit vertelde hij me diverse keren. Hij noemt zichzelf meer een plaatjesverzamelaar. Bij een thematische verzameling moeten volgens de NVTF een aantal regels gevolgd worden. Helaas staan die regels alleen op de site van de KNBF en zijn ze voor niet leden niet te bekijken. Frans verzamelt alleen postfrisse zegels. Hij geeft de voorkeur aan helemaal nieuwe ongebruikte zegels, omdat de plaatjes dan veel beter zichtbaar zijn.

In 2007 bezocht Frans een tentoonstelling in het Damiaancentrum in Olland. Daar ontmoette hij pater Jan Volwater die een verzameling Sint Nicolaas postzegels begonnen was. Pater Volwater had al een hoge leeftijd bereikt en hij zocht iemand die zijn verzameling voort wilde zetten. Pater Volwater had een gekopieerd stencil met al een uitgebreid verhaal over Sint Nicolaas postzegels. Dat verhaal was opgesteld door dominee H.J. Franzen, die ook toevallig die tentoonstelling bezocht. Frans heeft de verzameling overgenomen van pater Volwater en is er verder mee aan de slag gegaan. Pater Volwater had veel gestempelde postzegels in de verzameling. Ook zaten er nog wat foutjes in de tekst en inmiddels waren er weer de nodige postzegels van het thema verschenen en kon het verhaal dus verder uitgebreid worden. In 2011 heeft Frans het boek *Sint Nicolaas, Sinterklaas en Santa Claus in de filatelie* uitgegeven.

Het boek bevat naast afbeeldingen van honderden postzegels die met het thema Sint Nicolaas, Sinterklaas en Santa Claus te maken hebben ook de geschiedenis en de achtergronden van alle postzegels. Waar u in dit artikel Sint Nicolaas leest, kunt u dit verder zelf aanvullen met Sinterklaas en Santa Claus. Met de verzameling en het boek wil Frans de grote invloed aantonen die Sint Nicolaas heeft gehad in de godsdienst, de cultuur en de samenleving over de hele wereld. Er zijn natuurlijk veel kerken en klooster naar hem vernoemd. Ook staat hij vaak afgebeeld op iconen, schilderijen en fresco's. Er zijn ook diverse plaatsen, bruggen, pleinen en zelfs bergtoppen naar hem vernoemd.

Nikolaos zou in de derde eeuw na Christus geboren zijn in Myra (deze plaats heet nu Demre in Turkije). Hij werd tot bisschop benoemd en deed veel liefdadigheidswerk. Hij redde de stad van de hongersnood en de kinderen van slavernij volgens oude verhalen. Al in de 4e en 5e eeuw na Christus was er volgens oude geschriften al sprake van verering van Sint Nicolaas.

Het boek heeft ook veel afbeeldingen van postzegels waar je in eerste instantie niet de relatie met Sint Nicolaas aan afziet. De relatie wordt dan met het verhaal duidelijk gemaakt. Zo is een van de eerste postzegels in het boek er een met een afbeelding van Jan Steen. Jan Steen leefde van 1626 tot 1679 en maakte al een schilderij over Sint Nicolaas avond. Zo oud is de traditie van Sinterklaas dus al in Nederland. Daarnaast bevat het boek ook veel omschrijvingen en postzegels van Sint Nicolaas kerken en kloosters. Zelfs op het verhaal rond het ontstaan van Santa Claus wordt in het boek diep op ingegaan.

Frans heeft zijn verzameling Sint Nicolaas postzegels in een paar klappers zitten. Dit losbladige systeem is natuurlijk zo tentoon te stellen, omdat alles uitgelegd kan worden. Hij heeft echter ook een aantal hele grote wissellijsten en daar wil hij voor de gelegenheid zijn verzameling in onder brengen. Ook heeft hij nog enkele mappen met daarin allerlei afbeeldingen en ansichtkaarten van Sint Nicolaas iconen, kerken en kloosters. Het boekje over de postzegelverzameling zal tijdens de tentoonstelling te koop zijn.

Het lijkt alsof de postzegels op de afbeelding hiernaast, die zijn uitgegeven door het Vaticaan, 3 keer zijn opgenomen in het boekje van Frans. Het betreft hier echter iedere keer een ander velletje. De velletjes zijn steeds net iets anders van kleur en de middelste zegels zijn ook anders. Op dit velletje komt het thema van de verzameling van Frans goed tot uitdrukking want zowel Sint Nicolaas, Sinterklaas als Santa Claus staan op de rand afgebeeld. De zegels binnen in hebben Nikolaos als schutspatroon voor zeevarenden en voor trouwlustigen en de aankomst van de relikwieën van Nikolaos in Bari in Italië als thema.

Ieder jaar komen er nog nieuwe postzegels bij in de collectie van Frans. Sinds 2011 zijn er alweer ongeveer 50 postzegels bijgekomen in deze themaverzameling. De postzegels zijn ook overal uit de wereld afkomstig. Van Rusland tot Amerika, in allerlei landen verschijnen Sint Nicolaas postzegels. In november gaf PostNL ook weer speciale Sinterklaas postzegels uit. Dit velletje van 10 postzegels met 5 verschillende afbeeldingen is sinds 4 november te koop. Er verschijnt ook een eerdagenvelopen en postzegelmapje met deze postzegels. Deze afbeelding wordt afgedrukt met toestemming van PostNL

Verzamelbeurs

Als u meer van deze verzameling wilt zien, of weten, kom dan op zondag 24 november 2013 naar de verzamelbeurs in Eerde, daar laat Frans Fierens zijn verzameling postzegels met het thema Sint Nicolaas, Sinterklaas en Santa Claus zien. Als u nog iets heeft liggen voor Frans breng het dan voor hem mee, of neem contact met hem op via telefoonnummer 0413 - 472 746.

Door Hannie van Duijnhoven, secretaresse van de afdeling Oost-Brabant